

Mathilde Halla (str. 67, 68)

Linecké matky proti atomové energii

Na konci zimy roku 1974 – mému prvnímu dítěti byly právě dva roky a mému druhému dítěti dva měsíce – se ze dne na den změnil můj život.

Pracovala jsem před naším domem v Mozartově ulici v Linci, když Dr. Tisserand, nám dobře známý lékař, šel kolem a takto mne oslovil: „Milostivá paní, pojd'te se mnou na barikády“.

Považovala jsem ho vždy za velmi impulzivního, ba mnohdy téměř teatrálního člověka, ale tentokrát jsem si myslela, že už s ním nemůže být všechno v pořádku.

Potom mi vyprávěl, že by měla být docela blízko Lince postavena atomová elektrárna a že by se proti tomu mělo něco udělat.

Ve škole jsme se učili o nevyčerpatelném blahu atomové energie a až do této doby jsem také neměla vůbec žádnou pochybnost, že by tu něco nemělo souhlasit. Dr. Tisserand, který věděl, že jsem měla dvě docela malé děti, mi slíbil, že mi příští den přinese podklady o nebezpečnosti takového atomového zařízení, a měla jsem si je jemu k vůli prohlédnout. Když jsem držela následující den tuto malou brožuru

Mathilde Halla (S. 67, 68)

Linzer Mütter gegen Atomenergie

Im Spätwinter 1974 – mein erstes Kind war gerade zwei Jahre alt und mein zweites Kind zwei Monate – änderte sich von einem Tag auf den anderen mein Leben.

Ich arbeitete vor unserem Haus in der Mozartstraße in Linz, als Dr. Tisserand, ein uns gut bekannter Arzt, vorbeiging und mich so ansprach: „Gnädige Frau, steigen Sie mit mir auf die Barrikaden.“

Ich hatte ihn immer als sehr impulsiven, ja manchmal fast theatralischen Menschen eingeschätzt, aber diesmal dachte ich mir, dass mit ihm nicht mehr alles in Ordnung sein könnte.

Dann erzählte er mir, dass ganz in der Nähe von Linz ein Atomkraftwerk gebaut werden sollte und dass man etwas dagegen machen müsse.

Wir hatten in der Schule vom unerschöpflichen Segen der Atomenergie gelernt und ich hatte bis zu diesem Zeitpunkt auch gar keinen Zweifel gehabt, dass da etwas nicht stimmen sollte. Dr. Tisserand, der wusste, dass ich zwei ganz kleine Kinder hatte, versprach mir am nächsten Tag Unterlagen über die Gefährlichkeit so einer Atomanlage zu bringen und ich sollte sie ihm zuliebe anschauen. Als ich am nächsten Tag

v ruce, došla mi ta hrůza a začala jsem se tímto tématem intenzivně zabývat.

Rozhodla jsem se něco udělat, a protože právě tehdy byla nastartována první podpisová kampaň proti projektu Sankt Pantaleon – tak se nazývala druhá plánovaná atomová elektrárna –, začala jsem na ulici sbírat podpisy. Vyrazila jsem s dětským kočárkem, miminko v kočárku, má větší dcera Stefanie na sedačce na něm, a oslovovala jsem lidi.

I můj muž mě mnohdy při tom podporoval a moje matka mi také pomáhala sbírat podpisy. Kromě toho jsme se s mým mužem připojili k tehdejší „Občanské iniciativě proti atomovým elektrárnám“ a podporovali jsme všechny akce, které tenkrát začínaly.

Tehdy to nebylo lehké, neboť jsme byli téměř nepřátelé státu, odpůrci pokroku, jednoduše magoři.

Přinejmenším takto na nás pohlížela úřední místa. Podpory jsme téměř nepocítili a člověk musel být už o věci naprosto přesvědčen, aby ty četné nevráživosti dobře vydržel.

Po křehkém vítězství při zwentendorfském hlasování následovalo pár klidných let, až do katastrofy v Černobylu.

diese kleine Broschüre in der Hand hatte, begann für mich das Erwachen und ich begann, mich ganz intensiv mit dem Thema auseinanderzusetzen. Ich beschloss, etwas zu tun, und da damals gerade die erste Unterschriftenkampagne gegen Sankt Pantaleon – so hieß das zweite geplante Atomkraftwerk – gestartet worden war, begann ich Unterschriften auf der Straße zu sammeln. Ich zog mit dem Kinderwagen los, das Baby im Wagen, meine größere Tochter Stefanie auf einem Sitzchen drauf, und redete die Menschen an. Auch mein Mann unterstützte mich manchmal und auch meine Mutter half mir, Unterschriften zu sammeln. Außerdem schlossen mein Mann und ich uns der damaligen „Bürgerinitiative gegen Atomkraftwerke“ an und unterstützten alle Aktionen, die damals gestartet wurden.

Das war damals nicht leicht, denn wir waren fast Staatsfeinde, Feinde des Fortschritts, kleinkarierte Spinner.

So zumindest sah man uns von offizieller Seite. Es gab sehr wenig Unterstützung und man musste schon sehr von der Sache überzeugt sein, um die vielen Anfeindungen gut auszuhalten.

Nach dem hauchdünnen Sieg bei der Zwentendorf-Abstimmung folgten ein paar ruhigere Jahre, bis zur Katastrophe von Tschernobyl.

Hned po nehodě reaktoru mi volalo několik žen a matek malých dětí a zoufale se mne ptalo, co bychom teď mohly udělat.

Tím začala práce „Matek proti atomovému nebezpečí“, kterou jsem založila společně s dvěma dalšími ženami v roce 1986.

Po katastrofě v Černobylu a po zkušenostech s úřady (dělat mrtvého brouka, bagatelizovat, neinformovat, a dokonce nás úzkostlivé matky částečně zesměšňovat) jsme si řekly, že si musíme pomoci samy. Také jsme chtěly podat pomocnou ruku postiženým lidem v (tehdejším) Sovětském svazu.

Společně jsme se jednoduše cítily silnější a nenechaly jsme se politiky a úředníky už jen tak odbývat.

Každá z nás měla větší okruh známých a přátel, a tak nás bylo brzy přes 20 žen, které se toho zúčastnily.

Nezaložily jsme žádný spolek, nýbrž jen skupinu, která se scházela jednou za měsíc a mě zvolila za svou mluvčí.

Organizovaly jsme měření závažnosti ozáření potravin, demonstrace, tiskly letáky, vydávaly pak malé brožury, chodily na úřady a za politiky, každý měsíc zřídily na pěší zóně v Linci stánek, kde jsme informovaly obyvatelstvo.

Gleich nach dem Reaktorunfall riefen mich einige Frauen und Mütter kleiner Kinder an und fragten mich verzweifelt, was wir jetzt tun könnten.

Dann begann die Arbeit der „Mütter gegen Atomgefahr“, die ich gemeinsam mit zwei anderen Frauen 1986 gründete.

Wir sagten nach der Katastrophe von Tschernobyl und nach den Erfahrungen mit den Behörden (totstellen, verharmlosen, nicht informieren und uns besorgte Mütter zum Teil sogar lächerlich machen), dass wir zur Selbsthilfe greifen müssen. Wir wollten auch den betroffenen Menschen in der (damaligen) Sowjetunion helfen. Wir fühlten uns gemeinsam einfach stärker und ließen uns von Politikern und Beamten nicht mehr so auf die Seite stellen. Jede von uns hatte einen größeren Bekannten- und Freundeskreis, und so waren wir bald über 20 Frauen, die da mitmachten. Wir gründeten keinen Verein, sondern nur eine Gruppe, die sich monatlich einmal traf und mich zu ihrer Sprecherin wählte. Wir organisierten Lebensmittelmessungen, Demonstrationen, druckten Flugblätter, machten dann auch kleine Broschüren, gingen zu Behörden und Politikern, machten monatlich einen Infostand in der Fußgängerzone in Linz, wo wir die Bevölkerung informierten.

Dokonce jsme pořádaly pódiové diskuse. Toto všechno jsme dělaly s malým příspěvkem, na který jsme se každý měsíc složily.

Tu a tam jsme také našly podporovatele, kteří nám poskytovali především věcné dary.

Mým krédem vždy bylo neurážet lidi, nýbrž získávat přátele nebo přinejmenším ty, kteří nás tolerují.

Byla jsem předsedkyní platformy až do února roku 2006, kdy jsem se stáhla z osobních důvodů. Kdysi kamarádské struktury se během let proměnily v suchopárný a věcně fungující protiatomový spolek.

Byly jsme mediálně a politicky velmi úspěšné a pracovaly velice profesionálně.

Mně osobně ale stále více chyběla možnost projevit v práci ženský přístup.

Měla jsem stále více pocit, že kdybych měla být i nadále brána vážně a být úspěšná ve vedení, musela bych fungovat jako muž, a to mě přestávalo bavit.

Také u ostatních organizací na ochranu životního prostředí jsem postupně více pozorovala, že podobně jako v politice, měly respekt jen ženy, které si počínaly ještě rezolutněji než

Wir veranstalteten sogar Podiumsdiskussionen. Dies alles machten wir mit einem kleinen Beitrag, den wir monatlich zusammenlegten.

Da und dort fanden wir auch Unterstützer, die uns vor allem Sachspenden zur Verfügung stellten. Mein Credo war immer, die Menschen nicht vor den Kopf zu stoßen, sondern Freunde oder zumindest uns Tolerierende zu gewinnen.

Ich war die Obfrau der Plattform bis zum Februar 2006, bis ich mich aus persönlichen Gründen zurückzog. Die ehemals freundschaftlichen Strukturen hatten sich im Laufe der Jahre zu einem trocken und sachlich funktionierenden Anti-Atomverein gewandelt. Wir waren medial und auch politisch sehr erfolgreich und arbeiteten sehr professionell. Mir persönlich fehlte aber immer mehr die Möglichkeit, die weibliche Komponente in die Arbeit einfließen zu lassen. Ich empfand immer stärker, dass ich, um weiter ernst genommen zu werden und erfolgreich an der Spitze zu sein, wie ein Mann funktionieren sollte - und dies machte mir immer weniger Spaß.

Ich beobachtete auch zunehmend bei anderen Umweltorganisationen, dass ähnlich wie in der Politik, nur jene Frauen, die noch männlicher als die

muži.

Já jsem ale pevně přesvědčena o tom, že když ženy nemohou nebo nechtějí do toho dát svou ženskou energii, tak změna světa k lepšímu není možná.

Druhým důvodem proto, že jsem se stáhla, byla rodinná situace, a toto je asi také typicky ženský fenomén.

Mezitím jsem měla pár malých vnoučat, které ze srdce miluji a která mě také jako babičku hodně zaměstnávají, a to je přece též typické pro život ženy.

Chce-li být někdo skutečně úspěšný, musí se vzdát toho mítí děti nebo se intenzivně věnovat svým vnoučatům.

Společnost stále nebere ohled na matky, natož na babičky.

Mít děti a vnoučata je ryze soukromá záležitost.

V únoru roku 2006 převzal naši platformu s mojí podporou můj asistent, který ji profesionálně a angažovaně řídí.

Jsem ráda, že platforma existuje i nadále, přece jen jsem více než třicet let investovala energii a srdce do protestu proti atomu.

Když jsem dotazována, čeho jsme ve všech těch letech dosáhly a jestli se

Männer agierten, ernst genommen wurden. Ich bin aber fest davon überzeugt, wenn die Frauen ihre weibliche Kraft nicht einbringen können oder wollen, dass eine Veränderung der Welt zum Besseren nicht möglich ist.

Der zweite Grund meines Rückzugs war meine familiäre Situation und dies ist wohl auch ein typisch weibliches Phänomen. Ich habe inzwischen ein paar kleine Enkelkinder bekommen, die ich herzlich liebe, die mich aber als Großmutter auch stark in Anspruch nehmen und das ist eben auch typisch für das Leben einer Frau.

Wenn man wirklich erfolgreich sein will, muss man darauf verzichten, Kinder zu haben oder sich seinen Enkelkindern zu widmen. Die Gesellschaft nimmt nach wie vor keine Rücksicht auf Mütter oder auch auf Großmütter. Kinder oder auch Enkelkinder zu haben, ist reine Privatsache.

Im Februar 2006 wurde unsere Plattform mit meiner Unterstützung von meinem Assistenten übernommen, der diese professionell und engagiert leitet. Ich bin froh, dass es die Plattform weiter gibt, habe ich doch mehr als dreißig Jahre viel Kraft und Herz in den Anti-Atomwiderstand investiert.

Wenn ich gefragt werde, was wir in all diesen Jahren erreicht haben und ob sich

vyplatilo mé osobní nasazení, mohu říci, že jsme získaly to, co bylo možné.

S dobrým svědomím mohu říci, že jsem v rámci svých možností přispěla k tomu, že protest proti atomovému šílenství zesílil.

Sedíme nadále na atomovém sudu s prachem a bude muset přijít ještě mnoho dalších lidí, kteří budou bojovat proti této hrozbě.

A já přirozeně budu podle svých možností podporovat ekologická hnutí i nadále.

Mathilde Halla

Narozena v roce 1944 v ve Vyšším Brodu (Hohenfurthu). V roce 1974 se začíná angažovat proti jakémukoliv vojenskému i civilnímu využití atomové energie. V roce 1986 zakládá organizaci „Mütter gegen Atomgefahr Oberösterreich (Hornorakouské matky proti atomovému nebezpečí) a „Österreichische überparteiliche Plattform gegen Atomgefahr“ (Rakouská nadstranická platforma proti atomovému nebezpečí), kde do roku 2005 byla její předsedkyní. V roce 1990 zakládá společně s českými ekoložkami organizaci „Südböhmische Mütter gegen Atomgefahr“ (Jihočeské matky proti atomovému nebezpečí). Stala se

mein persönlicher Einsatz gelohnt hat, kann ich sagen, wir haben das erreicht, was möglich war.

Ich kann mit gutem Gewissen sagen, dass ich im Rahmen meiner Möglichkeiten dazu beigetragen habe, den Widerstand gegen den atomaren Wahnsinn zu stärken.

Wir sitzen nach wie vor auf einem atomaren Pulversfass und es werden noch viele andere Menschen kommen müssen, um dagegen zu kämpfen. Und natürlich unterstütze ich die Ökologiebewegung nach meinen Möglichkeiten weiter.

Mathilde Halla

Geboren 1944 in Hohenfurth. 1974 beginnt das Engagement gegen jede militärische und zivile Nutzung der Atomenergie.

1986 gründet sie die „Mütter gegen Atomgefahr Oberösterreich“ und die „Oberösterreichische überparteiliche Plattform gegen Atomgefahr“, deren Vorsitzende sie bis 2005 ist.

1990 gründet sie zusammen mit tschechischen Ökologinnen die „Südböhmischen Mütter gegen Atomgefahr“. Sie wird stellvertretende Vorsitzende von „Anti Atom International“. Bis 2005 ist sie

místopředsedkyní organizace „Anti Atom International“. Do roku 2005 byla předsedkyní „Občanské iniciativy ochrany životního prostředí“ v jižních Čechách. V roce 2004 se stává mluvčí organizace WISE Austria.

([https://en.wikipedia.org/wiki/World Information Service on Energy](https://en.wikipedia.org/wiki/World_Information_Service_on_Energy))

Získala čestná regionální, národní i mezinárodní vyznamenání jako cena Konrada Lorenze 2000 a Nuclear-Free Future Award 2005.

Překlad:

Hana Jílková

Úprava:

Helga Grimmová, Bernhard Riepl

Vorsitzende der „Bürgerinitiative Umweltschutz“ in Südböhmen. 2004 wird Halla Sprecherin für WISE Austria.

([https://en.wikipedia.org/wiki/World Information Service on Energy](https://en.wikipedia.org/wiki/World_Information_Service_on_Energy))

Zahlreiche regionale, nationale und internationale Auszeichnungen wie der Konrad-Lorenz-Preis 2000 und der Nuclear-Free Future Award 2005.